GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE ŚREM NA LATA 2027-2030

Spis treści

Wstęp 3
1. Podstawy prawne realizacji programu 4
2. Definicja przemocy domowej. 5
3. Diagnoza problemu przemocy domowej w Gminie Śrem. 7
4. Analiza zasobów i potrzeb. 11
4.1. Zasoby gminy. 11
4.2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Śrem na lata 2022-2026- podsumowanie zrealizowanych działań. 18
4.3. Rekomendacje w zakresie dalszych działań. 20
5. Realizacja programu 22
5.1. Cele programu 22
5.1.1. Cele szczegółowe 22
5.2. Zadania i wskaźniki 23
5.3. Adresaci Programu 33
5.4. Realizatorzy Programu 33
5.5. Finansowanie 33
5.6. Monitoring i ewaluacji 34
5.7. Oczekiwane rezultaty 34
6. Postanowienia końcowe 35

Wstęp

Przemoc domowa stanowi poważny problem społeczny, który narusza podstawowe prawa człowieka, godność, poczucie bezpieczeństwa oraz prawidłowe funkcjonowanie osób i rodzin. Może przybierać różne formy, w szczególności przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej oraz przemocy z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. Jej skutki mogą dotykać nie tylko osób bezpośrednio doznających przemocy, lecz także pozostałych członków rodziny, w szczególności dzieci, wpływając na ich rozwój, zdrowie psychiczne i relacje społeczne.

Przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga podejmowania systematycznych, wielokierunkowych i skoordynowanych działań, obejmujących zarówno profilaktykę i edukację społeczną, jak i zapewnienie wsparcia osobom doznającym przemocy oraz podejmowanie działań wobec osób ją stosujących. Istotne znaczenie ma również podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy, przełamywanie stereotypów i barier utrudniających poszukiwanie pomocy, a także rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo oraz wsparcie mieszkańców.

„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2027-2030" stanowi dokument określający kierunki działania Gminy Śrem w zakresie zapobiegania przemocy domowej, ochrony osób jej doznających oraz ograniczania skali tego zjawiska. Program uwzględnia potrzebę prowadzenia działań profilaktycznych, zwiększania dostępności do specjalistycznej pomocy, wzmacniania kompetencji osób i instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy, a także podejmowania działań służących zwiększaniu bezpieczeństwa mieszkańców.

Realizacja Programu opierać się będzie na współpracy jednostek organizacyjnych Gminy, pomocy społecznej, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości oraz innych podmiotów i organizacji działających na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia. Szczególną rolę w tym zakresie odgrywa współpraca interdyscyplinarna, umożliwiająca rozpoznawanie problemu, podejmowanie adekwatnych działań oraz zapewnienie osobom doznającym przemocy kompleksowej i dostosowanej do ich potrzeb pomocy.

Podstawowym założeniem Programu jest dążenie do ograniczania zjawiska przemocy domowej poprzez rozwijanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy, wzmacnianie działań profilaktycznych, zapewnianie ochrony i wsparcia osobom doznającym przemocy oraz zwiększanie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc. Istotnym elementem tych działań jest budowanie społeczności lokalnej opartej na poszanowaniu godności, praw człowieka, wzajemnym szacunku i odpowiedzialności za bezpieczeństwo innych.

Program stanowi podstawę do planowania i realizacji działań dostosowanych do potrzeb mieszkańców Gminy oraz lokalnych uwarunkowań społecznych. Jego realizacja ma służyć wzmacnianiu poczucia bezpieczeństwa, poprawie dostępności pomocy oraz tworzeniu warunków sprzyjających skutecznemu rozpoznawaniu i przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2022-2026 było zwiększenie skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie.

Nowy dokument stanowi kontynuację wielowymiarowych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Propaguje działania skupiające się na szeroko pojętej profilaktyce działań antyprzemocowych.
Jego założenia również skupią się na czterech obszarach działania:
Obszar I: Profilaktyka przemocy domowej, rozpoznawanie skali zjawiska oraz podnoszenie świadomości społecznej.
Obszar II: Zapewnienie ochrony oraz kompleksowej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.
Obszar III: Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową w celu zmiany ich zachowań.
Obszar IV: Rozwijanie i wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz doskonalenie umiejętności przedstawicieli służb i instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej.
Ograniczenie skali przemocy domowej wymaga długofalowych i systematycznych działań, a także współpracy oraz zaangażowania wielu podmiotów, co stanowi warunek osiągnięcia zakładanych efektów i oczekiwanych rezultatów.

1. Podstawy prawne realizacji programu.

1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
2) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
3) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
5) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
6) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
7) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
8) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodek karny;
9) ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego;
10) ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich;
11) rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
12)rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy;
13)uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030;
14) uchwała nr 2977/2025 dniu 31 grudnia 2025 r. w sprawie przyjęcia Wielkopolskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-2030. Program został przyjęty wraz z załącznikami: Ramowym Programem Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, Ramowym Programem Korekcyjno-Edukacyjnym dla Osób Stosujących Przemoc Domową oraz Ramowym Programem Psychologiczno-Terapeutycznym dla Osób Stosujących Przemoc Domową.

2. Definicja przemocy domowej.

Charakterystyka zjawiska.

Przemoc domowa stanowi poważny problem społeczny, naruszający podstawowe prawa człowieka – w szczególności prawo do bezpieczeństwa, godności, wolności, a także poszanowania integralności fizycznej i psychicznej. Samo zjawisko rozpatrywać należy w sposób złożony z uwzględnieniem nie tylko aspektów prawnych, ale również długofalowych konsekwencji psychospołecznych, które za sobą niesie. Zjawisko przemocy domowej występować może niezależnie od wieku, płci, poziomu wykształcenia czy sytuacji socjoekonomicznej osób w nie uwikłanych. Może dotyczyć zarówno relacji między partnerami, jak również innych relacji rodzinnych i bliskich więzi, w których występuje nierównowaga sił i wykorzystywanie przewagi jednej osoby nad drugą (Heise, 1998).

Podstawową definicję przemocy domowej określa art. 2 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 poz. 1673 z późn. zm.). Zgodnie z ustawą przemoc domową należy rozumieć jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.”

W świetle obowiązujących przepisów przemoc domowa nie ogranicza się więc wyłącznie do przemocy fizycznej ani do zdarzeń mających charakter długotrwały. Może obejmować pojedyncze zachowania, jak również powtarzające się działania prowadzące do podporządkowania, zastraszania lub ograniczania samodzielności drugiej osoby. Istotnym elementem definicji ustawowej jest wykorzystywanie przewagi fizycznej, psychicznej lub ekonomicznej.

Z perspektywy psychospołecznej przemoc domowa rozpatrywana jest nie tylko jako określone zachowanie, lecz także jako proces mający istotny wypływ na funkcjonowanie osoby doznającej przemocy, jej poczucie bezpieczeństwa, autonomię oraz zdolność do podejmowania samodzielnych decyzji. Ważne znaczenie dla rozumienia tego zjawiska ma koncepcja kontroli przymusowej (ang. *coercive control*) opracowana przez amerykańskiego badacza Evana Starka (2007). W swojej działalności Stark wskazuje, że przemoc w bliskich relacjach nie zawsze sprowadza się do pojedynczych aktów agresji fizycznej. Może przyjmować postać systematycznego ograniczania wolności i niezależności drugiej osoby poprzez zastraszanie, izolowanie od otoczenia, kontrolowanie codziennych aktywności, ograniczania dostępu do zasobów oraz wywieranie presji psychicznej.

W takim ujęciu istotą przemocy jest również stopniowe pozbawianie osoby możliwości samodzielnego decydowania o własnym życiu (brak poczucia sprawczości).

Innym modelem wyjaśniającym procesualny charakter przemocy domowej jest koncepcja cyklu przemocy opracowana przez amerykańską psycholog Lenore Walker (1979). Autorka wyróżnia trzy następujące po sobie fazy:

a) fazę narastającego napięcia – stopniowe pojawianie się konfliktów, zastraszanie i wzrost poczucia zagrożenia
b) fazę ostrej przemocy – zachowania bezpośrednio naruszające bezpieczeństwo fizyczne i/lub psychiczne osoby doznającej przemocy
c) fazę „miodowego miesiąca" – okazywanie przez osobę stosującą przemoc skruchy, składanie obietnic co do zmiany i próby odbudowania relacji.

Powtarzalność tych faz może utrudniać osobie doznającej przemocy rozpoznanie zagrożenia i samodzielne podjęcie działań ochronnych. Należy jednak podkreślić, że model Walker opisuje jeden z możliwych przebiegów przemocy domowej i nie ma charakteru uniwersalnego.

Przemoc domowa może przyjmować różne formy – w szczególności fizyczną, psychiczną, seksualną i ekonomiczną, a także polegać na zaniedbywaniu potrzeb osób zależnych. Współcześnie istotnego znaczenia nabierają również zachowania przemocowe realizowane za pośrednictwem technologii cyfrowych, takie jak uporczywe kontrolowanie aktywności w Internecie, śledzenie lokalizacji, naruszanie prywatności poprzez upublicznianie wizerunku w postaci zdjęć lub nagrań bez czyjejś zgody czy kierowanie gróźb za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Poszczególne formy przemocy mogą współwystępować, wzajemnie się wzmacniając. Wymienione wyżej formy uwzględnione zostały w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie prowadzenia procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz. U. 2023 poz. 1870), które reguluje sposób podejmowania przez uprawnione instytucje działań pomocowych w związku z uzasadnionym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej.

Przemoc domowa niesie za sobą poważne konsekwencje dla zdrowia, bezpieczeństwa i funkcjonowania osób bezpośrednio jej doznających, niezależnie od wieku czy statusu socjoekonomicznego. Jej następstwa mogą obejmować zarówno obrażenia fizyczne i dolegliwości psychosomatyczne, jak i trudności emocjonalne oraz adaptacyjne, takie jak przewlekły lęk i mechanizm wyuczonej bezradności, obniżone poczucie własnej wartości, zaburzenia afektywne czy nawet objawy zespołu stresu pourazowego. Doświadczanie przemocy może również prowadzić do izolacji społecznej, trudności w relacjach interpersonalnych czy pogorszenia się sytuacji materialno-bytowej (World Health Organization, 2012). Przemoc może wywierać szczególnie niekorzystny wpływ na dzieci, których rozwój poznawczo-emocjonalny i społeczny może zostać zaburzony zarówno na skutek bezpośredniego doznawania przemocy, jak i bycia jej świadkiem. Konsekwencje te mogą utrzymywać się także w życiu dorosłym, wpływając na poczucie bezpieczeństwa, sposób budowania relacji interpersonalnych, funkcjonowanie społeczne, jak również – w niektórych przypadkach – na powielanie dezadaptacyjnych schematów z domu rodzinnego (World Health Organization, 2026).

3. Diagnoza problemu przemocy domowej w Gminie Śrem.

Przemoc domowa jest problemem społecznym wymagającym skoordynowanej reakcji służb i instytucji oraz zapewnienia osobom doznającym przemocy stałego dostępu do pomocy. Na terenie Gminy Śrem działania w tym obszarze koordynuje Zespół Interdyscyplinarny w Śremie. Istotnym narzędziem rozpoznawania sytuacji podejrzenia przemocy jest procedura „Niebieskie Karty".

Dane dotyczące formularzy Niebieska Karta-A, liczby osób objętych procedurą, rodzin, form przemocy oraz pracy grup diagnostyczno-pomocowych pokazują skalę spraw ujawnionych i prowadzonych przez lokalny system. Nie stanowią jednak pełnego pomiaru występowania przemocy: obejmują przypadki rozpoznane i odnotowane w systemie.

Tabela Nr 1: Praca Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych.

Wskaźnik organizacyjny	2023r.	2024r.	2025r.
Liczba pracujących grup diagnostyczno-pomocowych	156	165	178
Liczba grup diagnostyczno-pomocowych powołanych w danym roku	73	72	82
Liczba grup diagnostyczno-pomocowych kontynuujące pracę z lat poprzednich	83	93	96
Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych	425	420	383
Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego	20	6	7

Źródło: Dane liczbowe prowadzone przez Zespół Interdyscyplinarny w Śremie.

W latach 2023–2025 liczba pracujących grup diagnostyczno-pomocowych systematycznie rosła. Liczba nowych grup wynosiła odpowiednio 73, 72 i 82, natomiast grup kontynuujących pracę – 83, 93 i 96. Jednocześnie liczba posiedzeń grup uległa nieznacznemu zmniejszenia. Oznacza to, że przy większej liczbie grup i większej skali obsługiwanych spraw liczba posiedzeń była niższa. Dane te wskazują na zmianę organizacji pracy i potrzebę monitorowania obciążenia grup nie tylko poprzez liczbę spotkań, ale również zakres i charakter prowadzonych spraw.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się z roku na rok w mniejszej liczbie, ze względu na zmiany wprowadzone w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Znowelizowana ustawa przypisała zespołowi interdyscyplinarnemu zadanie o charakterze strategicznym, poprzez które kształtowana jest lokalna polityka przeciwdziałania przemocy domowej. Natomiast rozpatrywanie spraw indywidualnych należy do zadań grup diagnostyczno-pomocowych. Grupy diagnostyczno-pomocowe tworzyli obligatoryjnie pracownik socjalny Centrum Usług Społecznych w Śremie oraz dzielnicowy Komendy Powiatowej Policji, a ich skład był dostosowywany do sytuacji konkretnej rodziny poprzez zwiększenie o udział innych specjalistów.

Tabela Nr 2: Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty" w latach 2023-2025.

Liczba formularzy Niebieskie Karty-A, które wpłynęły do Przewodniczącej Zespołu, w tym wszczętych przez przedstawicieli:	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Policji	54	45	42
Pomocy społecznej	43	26	32
Oświaty	6	10	17
Ochrony zdrowia	2	2	1
Gminnej Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Organizacji pozarządowych	0	2	0
Przekazane do dalszej realizacji przez Zespoły interdyscyplinarne z innej gminy	-	15	17
Razem	**105**	**100**	**109**

Źródło: Dane liczbowe prowadzone przez Zespół Interdyscyplinarny w Śremie.

W analizowanych okresach Policja była głównym inicjatorem formularzy NK-A, jednak jej udział liczbowy stopniowo malał – z 54 formularzy w 2023 r. do 45 w 2024 r. i 42 w 2025 r. W przypadku pomocy społecznej po spadku z 43 do 26 formularzy w 2024 r. nastąpił wzrost do 32 w 2025 r. Szczególnie wyraźny był wzrost liczby formularzy inicjowanych przez oświatę – z 6 w 2023 r. do 10 w 2024 r. i 17 w 2025 r.
W 2025 r. widoczny był również wzrost liczby formularzy przekazanych przez zespoły interdyscyplinarne z innych gmin – do 17. Dane pokazują, że rozpoznawanie i zgłaszanie sytuacji przemocy angażuje coraz szersze grono instytucji, a szczególnego znaczenia nabiera rola oświaty i pomocy społecznej.
Taki układ podkreśla potrzebę stałej współpracy międzyinstytucjonalnej i rozwijania kompetencji pracowników w zakresie wczesnego rozpoznawania przemocy.
Powyższe dane liczbowe jeszcze wyraźniej ukazuje poniższy wykres.
Poniżej dokonano prezentacji liczby rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty ze względu na występującą formę przemocy.

Tabela Nr 3: Rodziny objęte procedurą Niebieskie Karty według form przemocy.

Forma przemocy:	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Fizyczna	104 rodziny	86 rodzin	96 rodzin
Psychiczna	156 rodzin	165 rodzin	178 rodzin
Seksualna	8 rodzin	9 rodzin	8 rodzin
Ekonomiczna	brak wyodrębnienia formy przemocy w 2023 roku	10 rodzin	15 rodzin
Inne (w tym zaniedbania wobec małoletnich)	brak wyodrębnienia innych form przemocy w 2023 roku	15 rodzin	16 rodzin

Źródło: Dane liczbowe prowadzone przez Zespół Interdyscyplinarny w Śremie.

We wszystkich analizowanych latach najczęściej odnotowywaną formą przemocy była przemoc psychiczna. Powyższe dane oznaczają systematyczny wzrost w powyższej kategorii i jej dominującą pozycję w całym okresie.
Przemoc fizyczną wskazano w 104 rodzinach w 2023 r., 86 w 2024 r. i 96 w 2025 r.; po spadku w 2024 r. nastąpił ponowny wzrost.
Liczba rodzin z odnotowaną przemocą seksualną pozostawała na zbliżonym poziomie – 8, 9 i 8. W 2024 i 2025 r. odnotowano również przemoc ekonomiczną oraz kategorię „inne", przy czym w obu tych kategoriach nastąpił wzrost między 2024 r., a 2025 r.
Dane pokazują, że szczególnej uwagi wymagają przede wszystkim przypadki przemocy psychicznej, a także współwystępujące formy przemocy fizycznej i ekonomicznej. Kategorie form przemocy mogą współwystępować w jednej rodzinie. W dokumentacji jako przykłady kategorii „inne" wskazano m.in. zaniedbania opiekuńczo-wychowawcze wobec małoletnich dzieci.

Poniższy materiał przedstawia wyraźny podział- liczbę osób w rodzinach ze względu na rolę w prowadzonej procedurze Niebieskie Karty.

Tabela Nr 4: Liczba osób objętych procedurą Niebieskie Karty w latach 2023-2025

Wskaźnik	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Osoby objęte procedurą NK – ogółem	538	553	596
Osoby doświadczające przemocy – ogółem	363	364	406
w tym kobiety doświadczające przemocy	112	107	137
w tym mężczyźni doświadczający przemocy	15	18	15
w tym dzieci doświadczające przemocy	236	239	254
Osoby stosujące przemoc – ogółem	175	176	190
W tym kobiety stosujące przemoc	43	43	30
W tym mężczyźni stosujący przemoc	132	133	160

Źródło: Dane liczbowe prowadzone przez Zespół Interdyscyplinarny w Śremie.

Liczba osób objętych procedurą "Niebieskie Karty" oraz doświadczających przemocy ulegała zwiększeniu z roku na rok. W 2025 r. szczególnie widoczny był wzrost liczby kobiet doświadczających przemocy – ze 107 w 2024 r. do 137 – oraz dzieci – z 239 do 254. Liczba mężczyzn doświadczających przemocy była w stagnacji. Dzieci pozostawały największą grupą wśród osób doświadczających przemocy w każdym z analizowanych lat, co wskazuje na konieczność utrzymywania działań ochronnych i profilaktycznych ukierunkowanych na małoletnich. Najliczniejszą grupę stosującą przemoc w każdym roku stanowili mężczyźn. Liczba kobiet stosujących przemoc była zdecydowanie niższa. Dane wskazują na wzrost liczby osób stosujących przemoc w 2025 r., przy jednoczesnym utrzymywaniu się wyraźnej przewagi mężczyzn w tej grupie. Wnioski należy odnosić do osób ujętych w prowadzonych procedurach Niebieskie Karty.

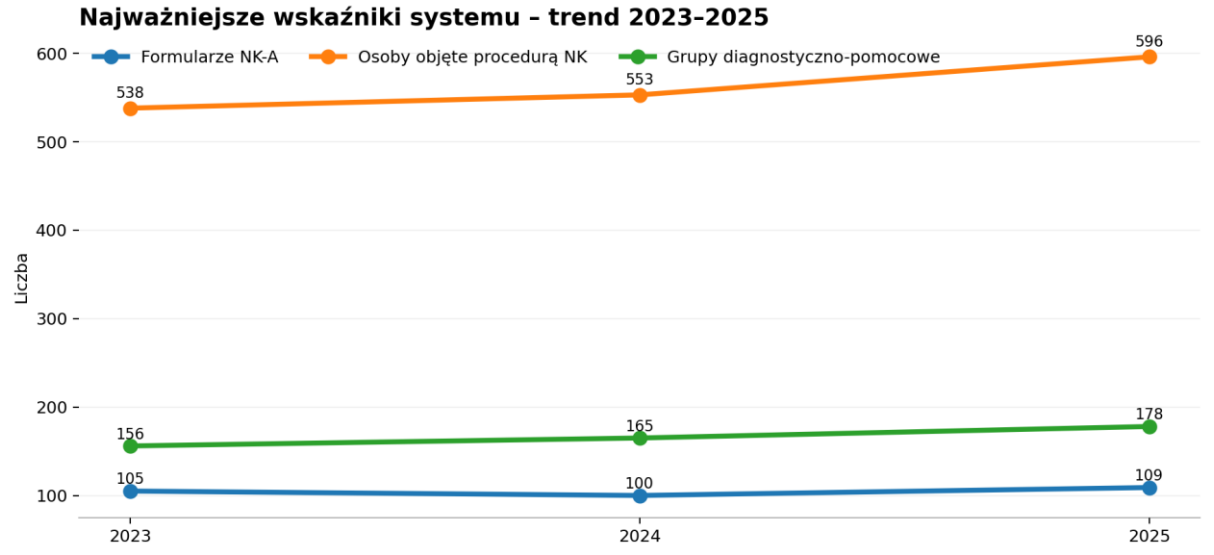
Na podstawie wskaźników statystycznych dotyczących realizacji procedur Niebieskie Karty przez Zespół Interdyscyplinarny w Śremie opracowano zestawienie porównawcze zebranych danych.

Tabela Nr 5: Porównanie wartości dotyczących prowadzonych procedur w latach 2023-2025

Wskaźnik	2023r.	2024r.	2025r.	zmiana 2023–2025
Formularze NK-A, które wpłynęły do Zespołu	105	100	109	+3,8%
Liczba osób objętych procedurą NK	538	553	596	+10,8%
Liczba pracujących grup diagnostyczno-pomocowych	156	165	178	+14,1%
Zakończone procedury NK	68	66	64	−5,9%
Zakończone z powodu ustania przemocy / uzasadnionego przypuszczenia zaprzestania	54	56	54	bez zmiany
Zakończone z powodu braku zasadności działań	14	10	10	−28,57 %

Źródło: Dane liczbowe prowadzone przez Zespół Interdyscyplinarny w Śremie.

W latach 2023–2025 liczba formularzy NK-A utrzymywała się na wysokim poziomie. Po niewielkim spadku w 2024 r. nastąpił wzrost w 2025 r., kiedy odnotowano najwyższą wartość w całym analizowanym okresie. Jednocześnie systematycznie rosła liczba osób objętych procedurą NK – z 538 do 596 – oraz liczba pracujących grup diagnostyczno-pomocowych – ze 156 do 178. Dane wskazują na rosnącą skalę pracy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i większą liczbę osób wymagających objęcia działaniami pomocowymi. Co istotne, liczba formularzy NK-A oznacza dokumenty, które wpłynęły do Zespołu, a liczba osób objętych procedurą opisuje szerszą populację osób uwzględnionych w prowadzonych działaniach. Powyższe wskaźniki jeszcze wyraźniej ukazuje załączony wykres.

Wnioski końcowe na podstawie przedstawionych danych.

1) Diagnoza wskazuje, że przeciwdziałanie przemocy domowej w Gminie Śrem wymaga traktowania tego problemu nie tylko jako interwencji kryzysowej, ale jako długofalowego procesu ochrony, profilaktyki i wzmacniania rodzin.
2) Szczególnej uwagi wymaga przemoc psychiczna, która często pozostaje mniej widoczna niż przemoc fizyczna, dlatego działania profilaktyczne powinny zwiększać społeczną świadomość jej przejawów, konsekwencji oraz możliwości uzyskania pomocy.
3) Dzieci powinny pozostać jednym z najważniejszych adresatów lokalnej polityki przeciwdziałania przemocy, a działania ochronne warto łączyć z edukacją dotyczącą bezpieczeństwa, relacji, emocji, granic i reagowania na przemoc.
4) Wzrost znaczenia oświaty i pomocy społecznej w rozpoznawaniu sytuacji przemocy pokazuje potrzebę dalszego rozwijania kompetencji pracowników pierwszego kontaktu, tak aby potrafili szybko identyfikować sygnały zagrożenia i skutecznie uruchamiać adekwatne wsparcie.
5) Skuteczność lokalnego systemu powinna być budowana przede wszystkim na dobrej współpracy międzyinstytucjonalnej, wymianie informacji i wspólnym planowaniu pomocy, a nie na działaniach poszczególnych służb prowadzonych oddzielnie
6) Warto rozwijać łatwo dostępne, elastyczne i przyjazne mieszkańcom formy pomocy – w tym poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne i socjalne – tak aby osoba doświadczająca przemocy mogła możliwie szybko otrzymać kompleksowe wsparcie w jednym lokalnym systemie.
7) Istotnym kierunkiem powinno być również wzmacnianie działań wobec osób stosujących przemoc, obejmujących pracę nad zmianą zachowań, odpowiedzialnością za przemoc oraz rozwijaniem umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.
8) Rosnące obciążenie systemu wskazuje na potrzebę stałego monitorowania nie tylko liczby prowadzonych spraw, lecz także ich złożoności, czasu trwania, potrzeb rodzin oraz rzeczywistych efektów podejmowanych działań.
9) W kolejnych latach rekomendowanym byłoby rozwijanie nowoczesnej profilaktyki opartej na lokalnej społeczności – poprzez szkoły, placówki pomocowe, ochronę zdrowia, organizacje społeczne i kampanie informacyjne – tak aby reagować na przemoc możliwie wcześnie, zanim sytuacja ulegnie eskalacji.
10) Najważniejszym kierunkiem dalszych działań powinno być tworzenie spójnego, dostępnego i elastycznego systemu wsparcia, który łączy ochronę osób doświadczających przemocy, pracę ze sprawcami, profilaktykę oraz wzmacnianie kompetencji rodzin, budując tym samym bezpieczniejszą i bardziej odporną społeczność lokalną Gminy Śrem.

4. Analiza zasobów i potrzeb.

4.1. Zasoby gminy.

Zespół Interdyscyplinarny w Śremie zajmuje się przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz wspieraniem osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. W jego skład wchodzą przedstawiciele różnych instytucji, m.in. pomocy społecznej, Policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz innych podmiotów działających na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców. Współpraca tych służb umożliwia wymianę informacji, wspólne rozpoznawanie problemów oraz podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy i zapobieganie jej dalszemu występowaniu.

Ważnym elementem pracy Zespołu jest realizacja procedury „Niebieskie Karty", która pozwala na podejmowanie skoordynowanych działań w przypadku podejrzenia przemocy domowej. Działalność Zespołu obejmuje również działania profilaktyczne i edukacyjne, których celem jest zwiększanie świadomości społecznej oraz ograniczanie zjawiska przemocy domowej.

Grupy diagnostyczno-pomocowe powoływane przez Zespół Interdyscyplinarny w Śremie w indywidualnych sprawach wpływających procedur Niebieskie Karty, które analizują sytuację rodziny, ustalają plan pomocy i monitorują jego realizację.

Zadania grup diagnostyczno-pomocowych
W ramach prowadzonych procedur członkowie grup diagnostyczno-pomocowych podejmowali szereg działań wobec członków rodzin, mających na celu zatrzymanie przemocy domowej oraz objęcie osób specjalistycznym wsparciem, adekwatnym do ich potrzeb, w zakresie pokonania kryzysu i stabilizacji sytuacji rodzinnej.

1) Diagnozowano sytuację rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą. Członkowie grup opracowywali plan wsparcia uwzględniający potrzeby i problemy wszystkich członków rodziny.
2) Prowadzono rozmowy wspierające z domniemanymi ofiarami przemocy o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie – w 2025r. rozmowy wspierające prowadzono z 355 osobami.
3) Spośród 406 osób doświadczających przemoc domowej, 355 osób była objęta pomocą w formie poradnictwa: psychologicznego- 98 osób, pedagogicznego- 178 osób, prawnego- 60 osób, medycznego-19 osób, socjalnego- 56 osób, zawodowego i rodzinnego- 135 osób.
4) Pouczano sprawców przemocy domowej o konsekwencjach popełnienia czynów – w 2025r. dotyczyło to 172 osób.
5) Motywowano sprawców przemocy domowej do udziału w warsztatach dla osób nie radzących sobie z wyrażaniem złości- w 2025r. 55 osób.
6) Kierowano sprawców przemocy domowej do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnych realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie- w 2025r. skierowano 10 osób.
7) Przeprowadzano rozmowy dotyczące nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków wobec 50 osób.
8) W ramach realizacji zadań podejmowano ścisłą współpracę z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Śremie oraz kuratorami zawodowymi I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Śremie. W związku z powyższym odbywały się wspólne wejścia pracowników socjalnych, dzielnicowych oraz kuratorów sądowych w środowiska zagrożone i dotknięte problemem przemocy.
9) Łącznie w 2025r. odbyło się 25 wejść w środowisko pracowników socjalnych z przedstawicielami innych instytucji do danych środowisk.
10) W ramach prowadzonych procedur na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w 2025r. wystosowano zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Śremie w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa art. 207 Kodeksu Karnego tj. znęcania się.
11) W sumie wysłano 15 zawiadomień do prokuratury w tej sprawie.
12) Zespół Interdyscyplinarny w Śremie przekazał w 2025r. 19 spraw do Sądu Rejonowego w Śremie- III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z prośbą o wgląd

w sytuację małoletnich dzieci z uwagi na niepokojącą sytuacją rodzinną oraz doświadczanie przez nich przemocy domowej w sposób pośredni lub bezpośredni.

Współdziałanie służb i instytucji.

W ramach działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej prowadzono stałą i systematyczną współpracę z instytucjami oraz organizacjami realizującymi zadania w zakresie wsparcia dzieci, rodziców, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, a także przeciwdziałania przemocy domowej. Współpraca ta miała na celu zapewnienie kompleksowego systemu pomocy, opartego na wzajemnej wymianie informacji oraz koordynacji podejmowanych działań.

Jej efektem było dostosowanie oferty wsparcia instytucjonalnego do rozpoznanych potrzeb osób i rodzin doświadczających przemocy, a także podejmowanie działań służących rozwiązaniu problemów wynikających z ich sytuacji. Istotnym elementem współpracy było wieloaspektowe podejście do sytuacji rodziny znajdującej się w kryzysie, uwzględniające jej indywidualne potrzeby oraz możliwości udzielenia pomocy przez poszczególne podmioty.

Współpraca ta opierała się na zaangażowaniu przedstawicieli różnych instytucji i sektorów, w szczególności pomocy społecznej, oświaty, wymiaru sprawiedliwości oraz ochrony zdrowia. Wymiana wiedzy i doświadczeń, a także wspólne planowanie i realizowanie działań, umożliwiały podejmowanie bardziej kompleksowych i adekwatnych form wsparcia osób oraz rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej.

Podmioty zaangażowane w pracę z rodzinami doświadczającymi przemocy stanowią kluczowy zasób gminy w zakresie realizacji działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie temu zjawisku, poniżej wymieniono kluczowe z nich.

Centrum Usług Społecznych w Śremie
Zespół ds. przemocy

Prowadzenie pracy socjalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej polegającej na udzielaniu wsparcia osobom doświadczającym przemocy oraz podejmowaniu działań mających na celu zapewnienie im bezpieczeństwa. Pracownik socjalny rozpoznaje sytuację rodzinną, ocenia potrzeby osób pokrzywdzonych i pomaga im w uzyskaniu odpowiedniej pomocy psychologicznej, prawnej oraz materialnej. Ważnym elementem pracy jest współpraca z policją, sądami, placówkami oświatowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz ochrony rodziny. Celem pracy socjalnej jest nie tylko ochrona osób doświadczających przemocy, ale także przerwanie jej cyklu, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa oraz pomoc w odzyskaniu samodzielności i stabilizacji życiowej.

Zespół Poradnictwa Specjalistycznego dla Dziecka i Rodziny

W zakresie przeciwdziałania przemocy domowej wspierano rodziny poprzez usługę asystenta rodziny, który pomaga rodzinom doświadczającym trudności w prawidłowym funkcjonowaniu oraz w wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych. Asystent rodziny wspiera rodziców w rozwijaniu umiejętności wychowawczych, budowaniu prawidłowych relacji między członkami rodziny oraz rozwiązywaniu konfliktów. Podejmowane działania mają na celu poprawę funkcjonowania rodziny, zapobieganie powielaniu negatywnych wzorców zachowań oraz wzmacnianie kompetencji rodzicielskich.

Dział Usług dla Osób z Niepełnosprawnościami
Realizuje zadania w zakresie poprawy dostępności usług wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, które doświadczają przemocy. Ich celem jest zmniejszenie izolacji i wukluczenia społecznego tej grupy społecznej. Podejmowane działania mają służyć rozwinięciu profilaktyki w zakresie podniesienia świadomości osób z niepełnosprawnościami w temacie problemu codziennego funkcjonowania, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska narażenia tej grupy na zjawisko przemocy. Dział realizuje także zadania w zakresie wdrażania natychmiastowego systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami w przypadku konieczności udzielenia nagłej pomocy m.in. wynikającej z problemu przemocy domowej, w tym podejmowania skutecznej interwencji.

Dział Usług dla Osób Starszych
Realizuje zadania mające na celu motywowanie seniorów do działań na rzecz samopomocy i działań wolontarystycznych na rzecz innych, a także wykorzystując stworzone warunki do wzmocnienia potencjału osób starszych po 60. r. ż.
Prowadzona działalność ma na celu wspieranie rozwoju osobistego, aktywności i samorealizacji, jak również zapobiegania izolacji seniorów. Bezpośrednie działania zmierzają do przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu seniorów m.in. z powodu przemocy domowej. Realizacja usług społecznych na rzecz osób starszych prowadzi do pokonywania trudności, niwelowania barier i stwarzania warunki do aktywności i rozwijania potencjałów. Powyższe wsparcie jest niezwykle istotne w przypadku doświadczania przemocy przez osoby starsze, w celu wzmocnienia ich prawidłowego funkcjonowania w środowisku. Dział zaangażowany jest w działania mające na celu podniesienie świadomości osób starszych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Uczestniczą we wdrażaniu i realizacji programów ułatwiajacych skuteczną interwencję i wsparcie w przypadku stosowania przemocy wobec osób starszych.

Punkt Konsultacyjny dla Osób Doznających Przemocy Domowej
Jedną z form specjalistycznego wsparcia dostępnego dla mieszkańców gminy Śrem jest Punkt Konsultacyjny dla Osób Doznających Przemocy Domowej. Funkcjonuje od stycznia 2025r. w Centrum Usług Społecznych w Śremie. Jego działalność ukierunkowana jest na udzielanie nieodpłatnej pomocy psychologicznej osobom dorosłym doznającym przemocy domowej, zagrożonym jej wystąpieniem, a także będącym świadkami zachowań noszących znamiona przemocy. Wsparcie obejmuje również osoby przeżywające kryzysy emocjonalne oraz trudności w funkcjonowaniu w obrębie systemu rodzinnego – w szczególności związane z uzależnieniem od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, współuzależnieniem czy niskimi kompetencjami opiekuńczo-wychowawczymi.

W 2025 roku w ramach Punktu Konsultacyjnego dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Centrum Usług Społecznych w Śremie z indywidualnego poradnictwa psychologicznego oraz wsparcia o charakterze doraźnym skorzystały łącznie 62 osoby dorosłe bezpośrednio doznające przemocy domowej, a średni wymiar indywidualnego poradnictwa przypadający na jedną osobę wynosił około 6 godzin.

W okresie od stycznia do września 2026 roku cyklicznym lub doraźnym wsparciem psychologicznym w ramach Punktu Konsultacyjnego dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Centrum Usług Społecznych w Śremie objęto łącznie 67 osób dorosłych, w środowisku których prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”, natomiast średni

wymiar indywidualnego poradnictwa przypadający na jedną osobę w tym okresie wynosił około 4,5 godziny.

Grupa wsparcia dla Rodzin doświadczających przemocy

Kolejną z form wsparcia dostępnych dla mieszkańców gminy Śrem w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej jest Grupa wsparcia dla Rodzin doświadczających przemocy, funkcjonująca w Centrum Usług Społecznych w Śremie. Głównym celem działalności Grupy wsparcia jest zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do wsparcia emocjonalnego i społecznego, przeciwdziałanie izolacji społecznej poprzez aktywizację grupową oraz wzmacnianie zasobów osobistych niezbędnych do przezwyciężania trudności wynikających z uwikłania w zjawisko przemocy. Uczestnictwo w spotkaniach umożliwia nawiązywanie relacji z osobami znajdującymi się w podobnej sytuacji życiowej, wymianę doświadczeń oraz uzyskiwanie wzajemnego wsparcia w atmosferze akceptacji, zrozumienia i poszanowania indywidualnych przeżyć oraz granic.

W okresie od czerwca do grudnia 2024 roku zrealizowano 13 zaplanowanych spotkań, w których uczestniczyło łącznie 16 pełnoletnich kobiet doznających przemocy domowej obecnie lub w przeszłości. Spotkania odbywały się zgodnie z harmonogramem, dwa razy w miesiącu i obejmowały zarówno działania samopomocowe, moderowane przez psychologa, jak również zajęcia tematyczne prowadzone przez zaproszonych specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. W okresie od marca do grudnia 2025 roku zrealizowano łącznie 19 spotkań, w których uczestniczyło łącznie 12 pełnoletnich kobiet doznających przemocy domowej. W okresie do stycznia do września 2026 roku zrealizowano 20 zaplanowanych spotkań, w których regularnie uczestniczyło 8 pełnoletnich kobiet doznających przemocy domowej.

Prokuratura Rejonowa w Śremie, Komenda Powiatowa Policji w Śremie, Straż Miejska w Śremie

Działania interwencyjne w środowisku w sytuacji przemocy domowej. Działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa rodzinom, prowadzenie interwencji w miejscu zamieszkania w sytuacji zagrożenia, asystowanie przez policję w działaniach interwencyjnych podejmowanych przez pracowników socjalnych czy wspólne wejścia w środowiska zagrożone przemocą domową, prowadzenie rozmów profilaktyczno-ostrzegawczych, prowadzenie postępowań przygotowawczych w zakresie przestępstw m. in. znęcania się, stosują zabezpieczenia dla ofiar przemocy polegające na odizolowaniu sprawców przemocy od członków rodziny, prowadzenie programów profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu przemocy rówieśniczej.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Śremie

Udzielanie informacji mieszkańcom gminy Śrem którzy są w trudnej sytuacji życiowej i rodzinnej na skutek doświadczania przemocy domowej z powodu występowania problemu alkoholowego o instytucjach udzielających pomocy w tym zakresie.

Placówki oświatowe (14 szkół podstawowych, 4 szkoły średnie, 19 placówek przedszkolnych)

Prowadzenie poradnictwa pedagogicznego i psychologicznego dla dzieci doświadczających kryzysów w tym sytuacji przemocy domowej. Realizacja programów profilaktycznych prowadzonych w zakresie profilaktyki uzależnień w ramach

Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
Na terenie szkół i przedszkoli podejmowane są stałe działania o charakterze edukacyjnym i informacyjnym, które mają na celu uzupełnić wiedzę rodziców i dzieci z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej i ryzykownych zachowań, wzbudzić wrażliwość na krzywdę wobec drugiego człowiek oraz kształtować prawidłową postawę i reakcję wobec zjawiska przemocy.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Śremie, Zespołu Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży.
Rozpoznanie sytuacji indywidualnej, rodzinnej i społecznej, w tym sytuacji związanej z przemocą domową. Oferta wsparcia psychologicznego, pedagogicznego dla rodziców borykających się z trudnościami w procesie opiekuńczo-wychowawczym. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie
Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych; organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia; organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej.
Utrzymanie i prowadzenie zasobów instytucjonalnych wspierających działania w obszarze interwencji m. in. prowadzenie niebieskiego pokoju przesłuchań.
Prowadzenie programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc.
„Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” – tematyczne warsztaty dla rodziców i opiekunów w zakresie podnoszenia wiedzy i rozwijania kompetencji wychowawczych, doskonalenia umiejętności komunikacji z dziećmi, budowania prawidłowych relacji rodzinnych oraz skutecznego radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi.

I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Śremie, Sąd Rejonowy w Śremie
Realizowanie postanowień sądu w sprawach rodzinnych i nieletnich, zachęcanie sprawców przemocy do udziału w grupie psychoedukacyjnej. Podejmowanie decyzji w sprawie sprawowanej władzy rodzicielskiej. Wydawanie postanowień sprawach przestępstwa znęcania się na członkami rodziny z art. 207 Kodeksu karnego Prowadzenie nadzorów w sprawach rodzinnych oraz karnych.

Przychodnie podstawowej opieki zdrowotnej (6 placówek)
Indywidualne praktyki pielęgniarskie i położnych (6 punktów)
Szpitala Powiatowego im. T. Malińskiego w Śremie
Wsparcie medyczne dla mieszkańców gminy w tym rodzin z dziećmi, specjalistyczna opieka pielęgniarsko-położnicza oraz konsultacje lekarzy specjalistów m.in. psychiatrów. Możliwość uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego z zakresu doznanych obrażeń ciała w wyniku przemocy domowej.

Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Śremie
Prowadzenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, udzielanie wsparcia psychologicznego, prawnego rodzinom osób uzależnionych. Prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej z zakresu uzależnień. Zapewnienie pomocy terapeutycznej osobom doświadczającym przemocy domowej oraz realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych i terapeutycznych skierowanych do osób stosujących przemoc domową, w szczególności mających trudności w kontrolowaniu emocji, radzeniu sobie z napięciem oraz konstruktywnym rozwiązywaniu konfliktów.

Parafie i związki wyznaniowe
Parafia pw. Błogosławionego Michała Kozala Biskupa i Męczennika w Śremie
Parafia pw. Ducha Świętego w Śremie
Parafia pw. Św. Jana z Dukli w Śremie
Parafia pw. Najświętszego Serca Jezusa w Śremie
Parafia pw. NMP Wniebowziętej w Śremie
Parafia pw. NMP Wniebowziętej w Mórce
Parafia pw. św. Michała Archanioła w Błociszewie
Biuro Oddziału Świadków Jehowy w Śremie
Przekazywanie informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia w Gminie Śrem w sytuacji doświadczanego kryzysu. Prowadzenie grupy wsparcia dla anonimowych alkoholików i anonimowych narkomanów.

Sołectwa na terenie gminy Śrem- 33 sołectwa.
W ramach działalności prowadzone są cykliczne spotkania informacyjne dla mieszkańców danego sołectwa, ponadto członkowie poszczególnych Rad Sołeckich jako osoby reprezentujące daną społeczność lokalną stanowią źródło informacji na temat sytuacji mieszkańców, a także alarmują służby w sytuacjach wymagających wsparcia poszczególnych jednostek.

Organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa społeczne i lokalni realizatorzy zadań w tym podmioty ekonomii społecznej:
Towarzystwa Potrzebującym im. Św. Brata Alberta Nadzieja w Śremie
Śremskie Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Trójka,
Fundacja Na Rzecz Rewaloryzacji Miasta Śrem
Fundacja Familia
Stowarzyszenie Jasny Horyzont
Stowarzyszenie Wspierające Rozwój i Zapobiegające Wykluczeniu Społecznemu „WSPARCIE”
Stowarzyszenie Ludzie Nadziei
Stowarzyszenie Pro Rodzina
Stowarzyszenie MO:ST
Stowarzyszenie HOLIS
Fundacja Horyzont
Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka, prowadzenie oferty wsparcia dla dzieci ze szczególnymi potrzebami w tym m. in. ze spektrum autyzmu oraz ich rodziców, prowadzenie badań psychologiczno-pedagogicznych dla dzieci. Organizacja specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego dla dzieci i rodziców. Prowadzenie oddziaływań w zakresie wspierania rozwoju społeczności lokalnej, zapobiegania

przemocy w rodzinie. Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć z elementami profilaktyki dla dzieci z grup ryzyka.

4.2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Śrem na lata 2022-2026- podsumowanie zrealizowanych działań.

Podejmowane działania profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, były głównie realizowane przez Centrum Usług Społecznych w Śremie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Śremie oraz placówki oświatowe. Aby te działania przyczyniły się do podniesienia świadomości i wrażliwości społeczności lokalnej na temat przemocy domowej kluczowe było dotarcie do jak największego grona odbiorców, a także systematyczne i cykliczne prezentowanie tych treści.
Wśród realizowanych przez Centrum Usług Społecznych w Śremie kampanii na terenie gminy można wskazać:
1) „Klaps to też przemoc”- akcja profilaktyczna w zakresie uświadomienia rodzicom negatywnych następstw przemocy domowej.
2) „Przemoc- Nie bądź obojętny”- kampania podnosząca świadomość społeczności lokalnej w zakresie przemocy domowej.
3) 16 Dni Akcji Przeciw Przemocy ze względu na płeć- kampania zwracająca uwagę na przemoc wobec kobiet.
4) Dzieciństwo bez Przemocy- idea rozpowszechniająca dzieciństwo wolne bez przemocy.
5) 19 Dni Przeciw Krzywdzeniu Dzieci i Młodzieży.
W ramach powyższych kampanii m. in. rozpowszechniano ulotki i plakaty na temat zjawiska przemocy domowej oraz możliwości uzyskania wsparcia. Informacje rozpowszechniono w formie ulotek i plakatów, materiałów w formie elektronicznej wśród ok. 40 000 mieszkańców gminy Śrem. Materiały zostały rozpowszechnione przez lokalne instytucje należące do składu Zespołu Interdyscyplinarnego w Śremie, placówki oświatowe, podmioty współpracujące w tym lokalne media.
Najszersze grono odbiorców niezaprzeczalnie posiadają placówki oświatowe w postaci uczniów i rodziców, a zatem właściwym jest aby wszelkie treści w zakresie szerzenia informacji na temat przemocy domowej, możliwości uzyskania wsparcia winny być nadal rozpowszechniane z udziałem oświaty.
Ponadto z uwagi na potęgujący problem agresji wśród dzieci i młodzieży, placówki oświatowe prowadziły wśród dzieci i młodzieży działania z zakresu profilaktyki agresji i zachowań autoagresywnych wśród dzieci i młodzieży. W działania zaangażowały się wszystkie placówki oświatowe poprzez organizację w szkole pogadanek, prelekcji prowadzonych przez pedagogów, psychologów, wychowawców. Powyższe zadania realizowane są w powiązaniu z organizacją oraz wdrażaniem w placówkach oświatowych Standardów Ochrony Małoletnich.

Jeśli chodzi o zwiększenie skuteczności ochrony i wsparcia osób dotkniętych przemocą domową, to zadania te również głównie były realizowane przez Centrum Usług Społecznych w Śremie i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. A zatem w tej kwestii główne działania podejmowały także jednostki pomocy społecznej. Widoczne było także zaangażowanie placówek oświatowych, które wspierają uczniów i ich rodziny, których dotyka sytuacja kryzysowa związana ze zjawiskiem przemocy domowej. W realizacji tego celu istotne jest przeprowadzone poradnictwo dla osób doświadczających oraz zagrożonych przemocą domową. Istotną rolę w kwestii

wsparcia osób doznających przemocy pełnił Zespół Interdyscyplinarny, który powoływał i monitorował pracę grup diagnostyczno-pomocowych w ramach procedury „Niebieskie Karty". W tym zakresie kluczowa była organizacja i poszerzanie oferty poradnictwa specjalistycznego dla osób doświadczających przemocy, w tym dzieci, które wzrastają w środowisku dotkniętym kryzysem przemocy domowej.
W związku z prowadzonym poradnictwem dla osób doświadczających przemocy domowej, objętych procedurą „Niebieskie Karty" sporządzono zestawienie liczbowe.

Tabela Nr 6: Liczba osób doznających przemocy korzystająca z poradnictwa specjalistycznego.

	2023 r.	**2024 r.**	**2025 r.**
Liczba osób, które skorzystało z poradnictwa specjalistycznego, w tym:	279	331	355
medycznego	22	18	19
psychologicznego	97	91	98
prawnego	43	58	60
socjalnego	102	49	56
zawodowego i rodzinnego	124	125	135
uczestniczące w grupie wsparcia	10	16	12

Źródło: Dane liczbowe prowadzone przez Zespół Interdyscyplinarny w Śremie.

Sporządzone zestawienie jasno ukazuje, że co roku wzrasta liczba osób korzystająca ze specjalistycznego wsparcia. W 2023r. z poradnictwa w sumie skorzystało 279 osób objętych procedurą Niebieskie Karty, a w 2025r. było to 355 osób, co stanowi znaczny wzrost.

W zakresie zwiększenia skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc, kluczową rolę odegrały wszelkie organy ścigania tj. Komenda Powiatowa Policji w Śremie, Prokuratura Rejonowa w Śremie czy Sąd Rejonowy w Śremie. Wiele podejmowanych działań wobec tej grupy odbiorców miało charakter restrykcyjny oraz interweniujący w celu odizolowania sprawców przemocy i zapewnienia bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy. Ważną rolę odgrywa także realizacja działań miękkich wobec osób stosujących przemoc domową poprzez motywowanie do udziału w programach terapeutycznych i programach wsparcia. W tym zakresie istotne było zwiększenie liczby odbiorców uczestniczących w powyższych programach, które może doprowadzić do trwałych zmian w postawie tych osób oraz unikania powrotu do zachowań agresywnych wobec najbliższych członków rodziny.
W poniższej tabeli zawarto dane liczbowe dotyczące osób stosujących przemoc domową oraz podejmowanych wobec nich oddziaływań.

Tabela Nr 7: Zestawienie liczbowe osób stosujących przemoc domową oraz podejmowanych wobec nich działań w latach 2023-2025.

	2023r.	**2024r.**	**2025r.**
Liczba osób objęta procedurą „Niebieskie Karty", wskazanych jako osoby stosujące przemoc domową.	175	176	190
Liczba osób uczestnicząca w programie korekcyjno-edukacyjnym.	10	8	9
Liczba osób, które ukończyły udział w programie.	8	3	4
Liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	brak danych	8	39
Liczba zastosowanych przez Policję zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy.	brak danych	8	39

Liczba zastosowanych przez Policję zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy.	brak danych	8	39
Liczba zatrzymanych przez organy ścigania osób z powodu stosowania przemocy domowej.	31	14	37
Liczba osób stosujących przemoc domową wobec których orzeczono kary, w tym określone w art. 205 Kodeksu karnego m. in. grzywny, ograniczenia wolności, pozbawienia wolności.	56	42	42

Źródło: Dane liczbowe prowadzone przez Zespół Interdyscyplinarny w Śremie.

Na podstawie przedstawionego zestawienia zauważalny jest wzrost liczby osób wskazanych jako stosujące przemoc domową w 2025 r. W porównaniu z 2023 r. liczba ta zwiększyła się o 15 osób. Jednocześnie widoczna jest znaczna dysproporcja pomiędzy 2024 r. a 2025 r. w zakresie liczby uprawnień zastosowanych przez Policję wobec sprawców przemocy domowej, polegających na wydaniu nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, a także zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy lub zakazu kontaktowania się z nią. Zaobserwowana różnica wskazuje na zmianę skali stosowania przez Policję tych środków ochronnych w analizowanym okresie.

Dopełnieniem powyższych celów było podejmowanie zadań zmierzających do podnoszenia kompetencji specjalistów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz umocnienia współpracy reprezentowanych podmiotów. W tym zakresie główne działania podjęło Centrum Usług Społecznych w Śremie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Komenda Powiatowa Policji w Śremie. Realizacji danego celu służyła organizacja licznych spotkań edukacyjnych, szkoleń dla specjalistów pracujących bezpośrednio z rodzinami doświadczającymi przemocy domowej. Potwierdza to zestawienie organizowanych przez Centrum Usług Społecznych w Śremie wydarzeń edukacyjnych.

Tabela Nr 8: Liczba wydarzeń edukacyjnych dla specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w latach 2023-2025.

	2023r.	2024r.	2025r.
Liczba wydarzeń edukacyjnych z zakresu przemocy domowej.	6	5	6
Liczba uczestników wydarzeń edukacyjnych.	42	217	116

Źródło: Dane liczbowe prowadzone przez Zespół Interdyscyplinarny w Śremie.

Z przedstawionych w tabeli danych wynika, że Centrum Usług Społecznych w Śremie corocznie podejmuje działania edukacyjne skierowane do specjalistów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej, mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji i rozwijanie kompetencji zawodowych.

W dalszym etapie istotne jest zintensyfikowanie działań wobec specjalistów pracujących z rodzinami doświadczającymi przemocy, zapobiegających wypaleniu zawodowemu poprzez udział w superwizji, grupie wsparcia dla specjalistów.

4.3. Rekomendacje w zakresie dalszych działań.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wprowadziła istotne zmiany w zakresie definiowania przemocy domowej oraz określenia kręgu osób, które mogą jej doświadczać. Zachowując interdyscyplinarny charakter działań podejmowanych w przypadku podejrzenia występowania przemocy, doprecyzowała

podział kompetencji i obowiązków pomiędzy zespołem interdyscyplinarnym a grupami diagnostyczno-pomocowymi. Jednocześnie wzmocniono samodzielność tych grup oraz ich rolę w podejmowaniu decyzji dotyczących organizacji i przebiegu udzielanej pomocy.
W skład grup diagnostyczno-pomocowych wchodzą obligatoryjnie pracownik socjalny oraz funkcjonariusz Policji. W zależności od rozpoznanych potrzeb i sytuacji osoby doznającej przemocy domowej skład grupy może zostać rozszerzony o przedstawicieli innych zawodów i instytucji, których udział jest niezbędny do zapewnienia odpowiedniego wsparcia. Takie rozwiązanie umożliwia elastyczne dostosowanie składu grupy oraz podejmowanych przez nią działań do indywidualnych okoliczności i potrzeb osób oraz rodzin objętych pomocą.

Zmiany legislacyjne objęły również działania skierowane do osób stosujących przemoc domową, wzmacniając możliwości oddziaływania na ich zachowanie. Przyjęte rozwiązania mają służyć zwiększeniu skuteczności procedury „Niebieskie Karty", a także poprawie efektywności działań podejmowanych przez grupy diagnostyczno-pomocowe. Istotne znaczenie ma w tym zakresie monitorowanie realizacji ustalonych zobowiązań oraz korzystanie z dostępnych instrumentów prawnych, w tym środków przewidzianych w przepisach prawa karnego, w sytuacjach, w których znajdują one zastosowanie.

Doświadczenia związane z realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej wskazują, że rozwój systemu wsparcia, wdrażanie nowych rozwiązań oraz podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w udzielanie pomocy powinny iść w parze z kontynuowaniem działań edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej. Upowszechnianie wiedzy na temat przemocy domowej ma istotne znaczenie zarówno dla zwiększenia skuteczności pomocy osobom jej doznającym, jak i dla prowadzenia działań profilaktycznych, których celem jest ograniczanie ryzyka występowania tego zjawiska.

Wczesne rozpoznawanie symptomów przemocy domowej oraz właściwe reagowanie na nie przez osoby z najbliższego otoczenia, świadków zdarzeń i przedstawicieli lokalnych instytucji może mieć istotny wpływ na szybkość podejmowanej interwencji oraz skuteczność udzielanej pomocy. Z tego względu konieczne jest systematyczne zwiększanie świadomości społecznej, kształtowanie umiejętności rozpoznawania różnych form przemocy oraz upowszechnianie informacji o dostępnych formach pomocy i możliwościach zgłaszania przypadków jej występowania.

Działania edukacyjne i profilaktyczne powinny być na bieżąco rozwijane oraz dostosowywane do zmieniających się uwarunkowań społecznych, potrzeb mieszkańców i sposobów postrzegania problemu przemocy domowej. Szczególnej uwagi wymagają kwestie związane z zapewnieniem bezpieczeństwa dzieciom, osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami, w tym dzieciom z niepełnosprawnościami, oraz innym osobom szczególnie narażonym na krzywdzenie. Istotne jest tworzenie warunków sprzyjających zdobywaniu wiedzy, rozwijaniu umiejętności reagowania oraz kształtowaniu postaw opartych na szacunku, odpowiedzialności i braku akceptacji dla przemocy.

Kompleksowe podejście, łączące działania interwencyjne, pomocowe, edukacyjne i profilaktyczne, stanowi ważny element budowania skutecznego lokalnego systemu

przeciwdziałania przemocy domowej. Podejmowane inicjatywy powinny służyć zarówno ochronie osób doznających przemocy, jak i ograniczaniu skali tego zjawiska oraz zapobieganiu jego występowaniu w przyszłości.

Realizacja Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2027-2030 opiera się na wyznaczonych obszarach działań, które uwzględniają najważniejsze potrzeby i wyzwania związane z przeciwdziałaniem temu zjawisku na poziomie lokalnym. Każdy z obszarów obejmuje wzajemnie uzupełniające się działania, ukierunkowane na profilaktykę, zapewnienie pomocy i ochrony osobom doznającym przemocy, oddziaływanie na osoby stosujące przemoc oraz wzmacnianie kompetencji podmiotów zaangażowanych w realizację Programu.

Obszar I: Profilaktyka przemocy domowej, rozpoznawanie skali zjawiska oraz podnoszenie świadomości społecznej.
Obszar II: Zapewnienie ochrony oraz kompleksowej pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.
Obszar III: Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc domową w celu zmiany ich zachowań.
Obszar IV: Rozwijanie i wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz doskonalenie umiejętności przedstawicieli służb i instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej.

5. Realizacja programu

5.1. Cele programu

Jako cel główny Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2027-2030 wskazano zwiększenie skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy.

5.1.1. Cele szczegółowe

Cel główny Programu będzie realizowany poprzez osiąganie 4 celów szczegółowych, przypisanych do poszczególnych obszarów działań:
I. Zwiększenie działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, podnoszących świadomość i wrażliwość społeczności lokalnej na temat przemocy.
II. Zwiększenie skuteczności ochrony i wsparcia osób doznających przemocy domowej.
III. Zwiększenie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc.
IV. Podniesienie kompetencji specjalistów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz umocnienie współpracy reprezentowanych podmiotów.

5.2. Zadania i wskaźniki

Zadania	Proponowane działania	Wskaźniki realizacji	Poziom osiągnięcia	Realizatorzy
1.1. Prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych dotyczących przemocy domowej zwiększanie wrażliwości społecznej i promowanie reagowania na przemoc domową.	- Organizowanie lokalnych kampanii społecznych, akcji informacyjnych i wydarzeń edukacyjnych. - Upowszechnianie informacji o rodzajach przemocy domowej, jej przejawach, skutkach oraz możliwościach uzyskania pomocy. - Opracowywanie i rozpowszechnianie ulotek, plakatów, broszur oraz materiałów informacyjnych. - Publikowanie informacji na stronie internetowej gminy, OPS i w mediach społecznościowych. - Upowszechnianie danych kontaktowych instytucji i podmiotów udzielających pomocy.	liczba kampanii i akcji	10	Centrum Usług Społecznych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Urząd Miejski, Komenda Powiatowa Policji, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, lokalne media
		liczba publikacji	16	
		liczba materiałów informacyjnych	20	
		liczba podmiotów zaangażowanych w działania	8	
		liczba przeprowadzonych diagnoz lub badań z zakresu przemocy domowej	4	
1.2. Realizacja lokalnych działań z zakresu podniesienia świadomości dzieci i rodziców	- Prowadzenie zajęć w szkołach i placówkach oświatowych na temat rozpoznawania przemocy, reagowania na krzywdzenie i szukania pomocy.	liczba zajęć i warsztatów	40	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Urząd Miejski

w zakresie przemocy, promujących metody wychowawcze bez znamion przemocy.	- Realizacja warsztatów dotyczących emocji, komunikacji bez przemocy, rozwiązywania konfliktów i budowania relacji opartych na szacunku, podejmowanie tematyki przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy i zachowań autodestrukcyjnych. - Organizowanie spotkań profilaktycznych dla rodziców i opiekunów z zakresu promowania prawidłowych metod wychowawczych. - Wzmacnianie umiejętności wychowawczych rodziców i opiekunów poprzez warsztaty, konsultacje i poradnictwo.	liczba uczestników	4500	Centrum Usług Społecznych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
		liczba szkół i placówek realizujących działania;	10	
		liczba spotkań z rodzicami	20	
1.3. Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy między podmiotami lokalnymi z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Podejmowanie wspólnych inicjatyw informacyjno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej we współpracy instytucji, organizacji pozarządowych, kościołów, związków wyznaniowych.	liczba podjętych działań	4	Urząd Miejski, Centrum Usług Społecznych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komenda Powiatowa Policji, I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, kościoły, związki wyznaniowe
		liczba podmiotów, które podjęły działania.	7	

Zadania	Proponowane działania	Wskaźniki realizacji	Poziom osiągnięcia	Realizatorzy
2.1. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do kompleksowej pomocy	- Zapewnienie dostępu do poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, stosownie do lokalnych możliwości. -Organizacja wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w formie punktu konsultacyjnego oraz grup wsparcia. - Świadczenie pracy socjalnej osobom doznającym przemocy domowej. - Kierowanie osób potrzebujących specjalistycznej pomocy do właściwych instytucji i placówek. - Współpraca z podmiotami zapewniającymi schronienie i specjalistyczne wsparcie osobom doznającym przemocy domowej. - Realizacja zajęć edukacyjno-informacyjnych dla osób doznających przemocy oraz zagrożonych przemocą w z zakresu prawnych, psychologicznych uwarunkowań przemocy.	liczba osób objętych poradnictwem: medycznym, psychologicznym, prawnym, pedagogicznym, socjalnym, zawodowym i rodzinnym.	1200	Centrum Usług Społecznych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe
		licza osób korzystająca ze wsparcia punktu konsultacyjnego	240	
		liczba prowadzonych grup wsparcia	4	
		liczba osób uczestnicząca w spotkaniach grupy wsparcia	40	
		liczba osób objęta pracą socjalną	1500	
		liczba osób skierowanych do specjalistycznych placówek, w celu zapewnienia schronienia	8	

		liczba osób uczestnicząca w zajęciach informacyjno-edukacyjnych.	80	
2. 2. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej.	- Podejmowanie działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z obowiązującymi przepisami. - Prowadzenie indywidualnej oceny sytuacji i potrzeb osób doznających przemocy domowej. - Opracowywanie i realizowanie indywidualnych planów pomocy w ramach właściwych procedur i kompetencji podmiotów. - Podejmowanie współpracy z Policją, pomocą społeczną, oświatą, ochroną zdrowia i innymi właściwymi podmiotami w celu ograniczenia zagrożenia.	liczba osób objęta wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego	1200	Zespół Interdyscyplinarny, Centrum Usług Społecznych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komenda Powiatowa Policji, Żandarmeria Wojskowa, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy
		liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	360	
		liczba pracujących grup diagnostyczno-pomocowych, powołanych w związku z ujawnieniem przemocy domowej	600	
		liczba opracowanych planów pomocy rodzinie	1200	
		liczba przypadków, w których podjęto interwencyjne działania ochronne we współpracy służb	30	

2.3. Zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony dzieciom doznającym przemocy domowej	- Organizowanie wsparcia dla dzieci i innych osób zależnych, które doświadczają przemocy lub są jej świadkami. -Tworzenie przyjaznych warunków przesłuchań dzieci. - Monitorowanie sytuacji dzieci objętych pomocą w zakresie wynikającym z kompetencji poszczególnych instytucji.	liczba dzieci, którym pracownik socjalny zapewnił ochronę w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia i zdrowia na podstawie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	8	Zespół Interdyscyplinarny, Centrum Usług Społecznych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komenda Powiatowa Policji, Żandarmeria Wojskowa, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe
		liczba dzieci przesłuchanych w przyjaznym pokoju przesłuchań	80	
		liczba rodzin, które zostały objęte wsparciem oraz monitoringiem instytucji, organów wspierających w związku z podejrzeniem przemocy domowej	200	

Zadania	Proponowane działania	Wskaźniki realizacji	Poziom osiągnięcia	Realizatorzy
3.1. Podejmowanie działań informacyjnych, proceduralnych wobec osób stosujących przemoc domową w przypadku ujawnienia przemocy domowej.	-Prowadzenie ewidencji podmiotów realizujących ofertę wsparcia dla osób stosujących przemoc domową. Rozpowszechnianie informatorów. -Prowadzenie indywidualnych oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową. -Kierowanie osób stosujących przemoc domową na leczenie uzależnienia od alkoholu.	liczba instytucji którym przekazano informatory na temat oferty wsparcia	10	Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Centrum Usług Społecznych, Komenda Powiatowa Policji, Przychodnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia
		liczba umieszczonych informatorów na stronach internetowych instytucji	8	
		liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” wskazanych jako osoby stosujące przemoc domową	560	
		liczba osób stosujących przemoc domową objętych indywidualnym oddziaływaniem członków grupy diagnostyczno-pomocowej	600	
		liczba wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty-D”	200	
		liczba osób wobec których skierowano wniosek do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu alkoholowemu	60	
3.2. Podejmowanie działań interwencyjnych, karnych wobec osób stosujących przemoc domową w przypadku ujawnienia przemocy domowej.	- Uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami dotkniętymi przemocą. -Przeprowadzenie postępowań karnych w zakresie ukarania osób stosujących przemoc domową.	liczba zastosowanych przez Policję lub Żandarmerię Wojskową nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	100	Komenda Powiatowa Policji, Żandarmeria Wojskowa, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy
		liczba zastosowanych przez Policję lub Żandarmerię Wojskową zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy	100	
		liczba zastosowanych przez Policję lub Żandarmerię Wojskową zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy	100	
		liczba zastosowanych przez Policję lub Żandarmerię Wojskową zakazów wstępu	80	

		na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej, artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy i przebywania na tym terenie		
		liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach wynikających ze stosowania przemocy domowej	160	
		liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową poprzez sporządzenie aktu oskarżenia	80	
		liczba zastosowanych środków zapobiegawczych przez prokuratora	80	
		liczba zatrzymanych osób z powodu stosowania przemocy domowej	60	
		liczba osób stosujących przemoc domową wobec których orzeczono kary, w tym określone w art. 207 k.k.: grzywny, ograniczenia wolności, pozbawienia wolności	40	
		liczba orzeczeń dotyczących zobowiązania do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	16	
3.3. Zwiększenie dostępności programów korekcyjno-edukacyjnych i	- Opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych oraz innych programów psychologiczno-terapeutycznych dla	liczba realizowanych programów	8	Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Centrum Usług Społecznych, Przychodnia Leczenia

psychologiczno-terapeutycznych	osób stosujących przemoc domową. -Informowanie osób stosujących przemoc o dostępnych programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych. - Kierowanie osób do udziału w programach realizowanych przez właściwe jednostki. - Współpraca z powiatem i innymi podmiotami odpowiedzialnymi za organizację programów. - Monitorowanie, w zakresie udziału osób w programach oraz uzyskiwanie informacji o ich ukończeniu.	liczba osób skierowanych przez Zespół Interdyscyplinarny do udziału w programie	40	Uzależnień i Współuzależnienia, Komenda Powiatowa Policji, I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej
		liczba osób uczestnicząca w programie	60	
		liczba osób, które ukończyły udział w programie	24	
		liczba wniosków o ukaranie osób stosujących przemoc domową, z powodu uchylania się od podjęcia udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym	12	
		liczba osób stosujących przemoc domową ukaranych karą grzywny za brak realizacji udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym	8	

Zadania	Proponowane działania	Wskaźniki realizacji	Poziom osiągnięcia	Realizatorzy
4.1. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	- Opracowanie diagnoz potrzeb szkoleniowych w gminie z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej -Organizowanie szkoleń, warsztatów i seminariów dla przedstawicieli instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej. - Podnoszenie kompetencji w zakresie rozpoznawania przemocy psychicznej, ekonomicznej, seksualnej i przemocy z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. - Upowszechnianie aktualnych wytycznych, rekomendacji i dobrych praktyk. -Pozyskiwanie i dystrybucja materiałów edukacyjnych dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych	liczba przeprowadzonych diagnoz potrzeb szkoleniowych	4	Zespół Interdyscyplinarny, Centrum Usług Społecznych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komenda Powiatowa Policji
		liczba wydarzeń edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (szkoleń, warsztatów, seminariów)	20	
		liczba uczestników wydarzeń edukacyjnych	400	
		liczba działań na rzecz zapobiegania wypaleniu zawodowemu osób pracujących bezpośrednio z rodzinami dotkniętymi przemocą domową	8	
		liczba przekazanych materiałów edukacyjnych	30	
		liczba podmiotów, którym przekazano materiały edukacyjne	30	
4.2. Wzmacnianie współpracy międzyinstytucjonalnej i	- Zapewnienie sprawnego funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego i	liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego	24	Zespół Interdyscyplinarny, Centrum Usług Społecznych,

usprawnianie systemu pomocy	grup diagnostyczno-pomocowych. - Uzgadnianie zasad współpracy, komunikacji i przekazywania informacji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. - Rozwijanie współpracy z instytucjami gminy, powiatowymi, organizacjami pozarządowymi i specjalistycznymi placówkami pomocy. - Opracowywanie wniosków i rekomendacji dotyczących usprawnienia współpracy oraz organizacji pomocy.	liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych	800	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
		liczba instytucji, podmiotów zaangażowanych w działania interdyscyplinarne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy	30	
		liczba działań z zakresu doskonalenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy	8	
		liczba dokumentów opracowanych w celu podsumowania funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego, zawierających rekomendacje w temacie udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy m. in. procedury postępowania, regulamin funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego, sprawozdania z działalności Zespołu	8	

5.3. Adresaci Programu

Program adresowany jest do społeczności lokalnej gminy Śrem, w szczególności do osób doznających przemocy domowej, osób dopuszczających się takich zachowań, świadków przemocy oraz osób narażonych na jej wystąpienie. Odbiorcami programu są również instytucje, podmioty oraz ich przedstawiciele, którzy na terenie gminy Śrem podejmują działania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej.

5.4. Realizatorzy Programu

Realizacja Programu odbywa się przy współpracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Śremie oraz instytucji i podmiotów działających na terenie gminy Śrem, zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzą przedstawiciele następujących instytucji i organizacji: Centrum Usług Społecznych w Śremie, Urzędu Miejskiego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji, Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego – Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, Przychodni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Stowarzyszenia Potrzebującym Pomocy im. Św. Brata Alberta „Nadzieja", Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Trójka", Środowiskowego Domu Samopomocy, Warsztatu Terapii Zajęciowej, Centrum Opieki Długoterminowej Salus+, Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Śremie oraz Zespołu Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy koordynowanie działań podejmowanych w ramach realizacji Programu, natomiast nadzór merytoryczny sprawuje Centrum Usług Społecznych w Śremie. Wdrażanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem opiera się na współdziałaniu instytucji administracji publicznej i organizacji pozarządowych, które realizują zadania związane z funkcjonowaniem Zespołu Interdyscyplinarnego oraz prowadzeniem procedury „Niebieskie Karty".

W ramach realizacji Programu planuje się również zwiększenie zaangażowania innych środowisk i podmiotów lokalnych. Szczególną uwagę poświęci się współpracy z placówkami wsparcia dziennego, świetlicami, żłobkami, kościołami i związkami wyznaniowymi, a także lokalnymi działaczami oraz przedstawicielami samorządu. Poszerzenie współpracy ma służyć wzmocnieniu lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

5.5. Finansowanie

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2027- 2030 finansowana będzie z następujących źródeł:

- budżetu gminy Śrem;
- środków administracji rządowej;
- środków funduszy europejskich;
- programów krajowych i regionalnych.

Wysokość środków przeznaczonych na realizację poszczególnych działań będzie zależała od możliwości finansowych gminy Śrem oraz dostępności środków zewnętrznych.

5.6. Monitoring i ewaluacji

W celu oceny stopnia realizacji Programu prowadzony będzie systematyczny monitoring, obejmujący gromadzenie i analizę danych dotyczących podejmowanych działań oraz ich zakresu. Podmioty zaangażowane w realizację poszczególnych zadań będą zobowiązane do zbierania i przekazywania informacji pozwalających określić stopień wykonania działań zgodnie z założeniami Programu.
Dane dotyczące aktywności podmiotów uczestniczących w realizacji Programu będą gromadzone w okresach rocznych. Każdy z realizatorów będzie przekazywał do Centrum Usług Społecznych w Śremie coroczne sprawozdanie zawierające informacje o wykonanych zadaniach, w tym o rodzaju oraz skali podjętych działań. Ocena postępów w osiąganiu celów Programu będzie prowadzona z wykorzystaniem określonych wskaźników realizacji.

5.7. Oczekiwane rezultaty

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2027–2030 powinna przyczynić się do poprawy skuteczności lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz wzmocnienia współpracy między instytucjami i podmiotami zaangażowanymi w realizację zadań w tym zakresie.
Do oczekiwanych rezultatów Programu zalicza się w szczególności:

1) **Wzrost świadomości społecznej w zakresie przemocy domowej** poprzez zwiększenie wiedzy mieszkańców na temat jej przyczyn, form i konsekwencji, a także dostępnych możliwości uzyskania pomocy. Oczekuje się również zwiększenia wrażliwości społeczności lokalnej na przejawy przemocy oraz gotowości do reagowania na sytuacje budzące niepokój.
2) **Poprawę dostępności i skuteczności pomocy osobom doznającym przemocy domowej** poprzez rozwój działań interwencyjnych, zwiększenie dostępu do specjalistycznego wsparcia oraz lepsze rozpoznawanie potrzeb osób doświadczających przemocy. Rezultatem powinno być także wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa tych osób i ograniczenie ryzyka dalszego doświadczania przemocy.
3) **Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową** poprzez podejmowanie adekwatnych działań interwencyjnych i pomocowych, motywowanie do zmiany zachowań oraz zwiększenie świadomości konsekwencji stosowania przemocy. Oczekiwanym efektem będzie ograniczenie zachowań o znamionach przemocy i zmniejszenie ryzyka ich ponownego występowania.
4) **Podniesienie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej** poprzez rozwijanie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, a także doskonalenie sposobów rozpoznawania przemocy, prowadzenia interwencji i udzielania pomocy osobom uwikłanym w przemoc.
5) **Wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej** poprzez usprawnienie wymiany informacji, koordynacji podejmowanych działań oraz współdziałania służb, instytucji i organizacji zaangażowanych w realizację Programu. Przyczyni się to do bardziej kompleksowego i spójnego reagowania na przypadki przemocy domowej.
6) **Usprawnienie funkcjonowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej** poprzez lepsze rozpoznawanie potrzeb mieszkańców,

efektywniejsze planowanie działań profilaktycznych i pomocowych oraz systematyczne monitorowanie podejmowanych przedsięwzięć.

Osiągnięcie powyższych rezultatów powinno przyczynić się do ograniczenia skali przemocy domowej na terenie gminy Śrem, poprawy jakości udzielanej pomocy oraz budowania lokalnej społeczności opartej na bezpieczeństwie, wzajemnym szacunku i braku akceptacji dla przemocy.

6. Postanowienia końcowe

1) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Śrem na lata 2027–2030 obowiązuje w okresie od 1 stycznia 2027 r. do 31 grudnia 2030 r.
2) Realizatorem programu jest Centrum Usług Społecznych w Śremie.
3) Szczegółowy sposób realizacji poszczególnych działań zostanie określony w Rocznych Planach Realizacji Programu.
4) Wyniki prowadzonego monitoringu będą wykorzystane do oceny realizacji Programu. Szczegółowe dane dotyczące poszczególnych działań będą gromadzone zgodnie z obowiązującymi wymogami sprawozdawczymi.